

ALPI / DOLOMITI jul 2011.

Alpi. Najviši planinski masiv u Evropi, proteže se od Austrije i Slovenije na istoku, preko Italije, Švajcarske, Lihtenštajna i Nemačke do Francuske na zapadu. Obuhvataju 200.000 km² na kojem prostoru živi oko 20 miliona ljudi. Najviši vrh je Mon Blan, 4810 mnv (najviši vrh zapadne Evrope) na francusko-italijanskoj granici.

Dolomiti. Planinski venac u istočnim Alpima, u Italiji. Većinom u provinciji Beluno, manjim delom u provincijama Južni Tiro i Trentino. Najviši vrh je Marmolada, 3343 mnv.

Ispred Hrama

Svi u odličnom raspoloženju, motivisani i nestrpljivi. Mnogi su se predano i dugo pripremali za ovu akciju, uložili mnogo energije i truda i sada su skoro euforično čekali trenutak kretanja. Grupa je šarenolika i po godinama i po spremnosti. Najmlađi član ekipe, Damjan Žitarević iz Kladova ima samo 13 godina i njegov uspešan uspon na vrh predstavljao bi novi rekord – najmlađi Srbin na vrhu zapadne Evrope.

Oko 15.30 autobus je krenuo. Autoputem preko Hrvatske i Slovenije. Umesto mirne vožnje bez većih trzavica, negde u po noći šofer zaustavlja autobus i obaveštava nas da se alternator pokvario i da moramo naći neki servis da se to sanira. Srećom, bili smo blizu Zagreba i uspeali da pronađemo servis koji je radio celu noć. Problem je bio rešen u roku od sat vremena. Možda je taj događaj i nagovestio krajnji ishod ekspedicije, kad tako krene..

23. jul 2011, subota – Jutro nas je zateklo negde u Italiji. A zatim, neprimećujući da uopšte ulazimo u drugu državu, pređosmo i u Francusku. Vreme je tmurno i kišovito. Posmatrajući tu kišu i razmišljajući šta nas očekuje, nešto posle podneva prešli smo i tunel Mon Blan, dugačak 11.6 km. Približavamo se, sve smo bliže toj predivnoj planini. U Les Houches (1008 mnv, oko 7 km udaljeno od Chamonixa) stižemo oko 13.00. Prepakujemo se i kećemo na žičaru koja nas vodi na Bellevue, 1794 mnv, odakle nas zupčasti vozić vozi na Nid d'Aigle (Orlovo gnezdo), 2374 mnv, odakle kreće uspon. Kišica i oblaci iznad nas malo zabrinjavaju, ali ne damo se oneraspoložiti. Imamo rezervne dane koji i služe upravo tome da se sačeka lepše vreme.

Bellevue, 1794m

Svu opremu nosimo sa sobom, hranu, vodu, zimsku tehničku opremu, šatore, momci i užad..rančevi teški oko 20 kg. Ali svi smo na to spremni. Od početka teren nije jednostavan za hodanje sa svom tom težinom na leđima. Neravan kamenit put, koji kasnije prelazi u pravi kamenjar. Nakon nekog vremena i sa postepenim prelaskom visine, predeo počinje da beli. Putem nas prati vetar i magla, uz povremene kapljice susnežice. Posle par sati hoda i visinske razlike od 800m, jedna strma, uzana staza pod snegom nas izvodi na plato ispre doma Tete Rouse, 3167 mnv.

Nid d'Aigle

Na putu do doma Tete Rouse

Prizor prelep. Sneg svud okolo, prava planinarska atmosfera, a vrhovi koji nas očekuju su tu, sasvim blizu. Uskoro ćemo im se približiti još

više. Bar smo tako svi tada mislili. Kod doma nas vodiči obaveštavaju da u domu ima mesta i da ćemo ipak prespavati u domu, iako nismo imali rezervaciju. Uh..pa kud smo vukli ove šatore.. Cepine i štapove ostavljamo ispred doma, ulazimo u predvorje, skidamo cipele i obuvamo papuče. Brojevi su uglavnom rasporeni, ali to nikome ne smeta. Dom je veliki i čist. Smeštamo se u sobe, a zatim dolazimo do boravka. U domu postoji posebna prostorija u kojoj se koristi primus i jedino se tamo sme upotrebljavati. Voda i hrana su preskupi u domu (litar i po vode 5 eur, supa 9 eur, obrok 23 eur..), pa većina nas preostalo vreme do spavanja provodi topeći sneg. Na velikoj visini treba piti puno vode, to je osnovno pravilo.

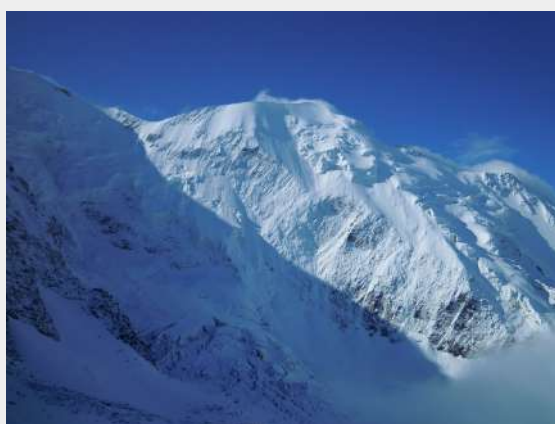
Izlazeći iz doma da uzmemo uvek novi sneg za topljenje primećujemo da počinje da pada sneg. Nadamo se da nas to neće omesti. Ne razmišljam mnogo o tome, važno mi je da se lepo naspavam i odmorim, jer čak iako bude sutradan loše, rezervni dani su tu.

Grupa

Plato ispred doma doma Tete Rousse 3167 m

Jutro, pogled iz doma

24. jul 2011, nedelja – Prvo što smo uradili kada smo se ujutro probudili, bilo je da pogledamo kroz prozor i osmotrimo kakvo je vreme. Puno novog napadalog snega. U planu je bio izlazak do drugog doma na 3817 mnv, prolazak kroz kuloar i savladavanje stene od 600 m. Polako ustajemo i odlazimo do boravka. Treba nešto jesti. Polazak je bio predviđen za 06.00 ali je isti odmah bio odložen za kasnije, da vidimo šta će biti sa vremenom. Dok smo doručkovali, napolju je počelo da se razvedrava. Prognoza, kako čujemo, nije idealna, ali smo svi bili zatečeni odlukom vodiča da je „najbolje“ da se vratimo. Razlozi za ovu odluku su bili: loša prognoza za naredne dane, zaleđena stena i broj ljudi koji bi trebalo da je pređe, mada se od početka znalo koliko ljudi je krenulo, kakvog su iskustva i spremnosti. No nije nas začudila odluka o čuvanju bezbednosti grupe, već odluka da se ne iskoristi ni jedan, jedini rezervni dan, kao i odluka da se vratimo, a da nismo ni probali da izađemo do drugog doma. To nismo mogli ni naslutiti, ni očekivati.

Slikanje ispred doma pred povratak

No, odluka je bila doneta. S obzirom da smo svi deo organizovane grupe, nije bilo mogućnosti da neko od nas ostane. U toku prepodneva, grupa planinara u organizaciji PD POBEDA, krenula je nazad, po sunčanom danu i lepom vremenu. Razočarani, stavljajući dereze (ko je umeo da ih stavi) da bismo sišli, a ne da bismo se popeli, usput srećemo grupe ljudi iz cele Evrope koji idu ka domu iz kojeg se mi vraćamo ni ne pokušavši uspon. Bilo nam je u jednom trenutku smešno što se mi spuštamo, a toliki ljudi penju (i pored one loše prognoze). Kasnije smo saznali da je i grupa Nišlija popela vrh Mon Blana dan nakon što smo se mi spustili.. Momci, svaka čast.

Silazak

Neki dole - neki gore...

Za utehu, i da se ne bismo odmah vratili za Beograd, vodiči su nas povelu u Dolomite. Ali pre toga, svratili smo i do Šamonija i tamo proveli par sati, do polaska za Italiju. U Šamoniju nema Bog zna šta da se radi. Obiđete sportske radnje koje su više nego preskupe, vidite šta sve ima, popijete pivo iz prodavnice na klupi, jer je u kafićima pivo 7 eur, prošetate, slikate se kod spomenike prvoj dvojici planinara koji su osvojili Mon Blan još davne 1786. god., a kad padne mrak odete u Mek Donalds da se ugrejete.

Još jedna noćna vožnja uz prepričavanje.

Chamonix

25. jul 2011, ponedjeljak – Dolomiti. Mnogi od nas su prvi put u tom prelepom masivu. Retko se vode ture po Dolomitima, a i tada samo par vrhova, a staza ima nebrojeno mnogo, sve su savršeno markirane, domovi čisti i ne mnogo skupi, blizu su, lako dostupni.. Zaista nije jasno zašto su toliko zanemareni.

Polazna tačka nam je bila na 1700 mnv, a predviđeno je da za taj dan popnemo vrh Tofana di Rozes, 3225 mnv i uveče da se vratimo. Na uspon smo krenuli oko 07.30. Kao što rekoh, staze savršeno markirane, svaka ima svoj broj, putokazi vidljivi i nepogrešivi. Prvu pauzu pravimo kod doma Dibona 2083 mnv nakon što smo izašli iz prelepe četinarske šume. Tu nam se otvaraju i prvi pogledi na fantastične vrhove koji prstom mame svojom lepotom. Svakako da ne može biti adekvatna zamena za planirani Mon Blan, ali zaista najlepše što je moglo. Od tog doma pa naviše počinje da se javlja i sneg. Put širok i lagan za hod. Polako napredujemo i oko 11.00 stižemo i do drugog doma Camillo Giussani na 2600 mnv. Kad smo stigli do tog doma, vodiči su doneli odluku da tu i prespavamo, da ne bismo žurili sa vrha. Dom je zaista prelep, a osoblje su planinari i vrlo su ljubazni.

Tofana di Rozes

Prvi dom na 2.083 m - Dibona

Nakon kratke pauze nastavljamo dalje. Do vrha još 650m visine. Pogled na okolne vrhove, kanjone, stene nas sve oduševljava. Povremeno se navlače oblaci koji nam zaklanjaju vidik i nagoveštavaju još jedan snežni dan. To nam, ipak, ne remeti uspon. Staza je na nekim mestima klizava i pod ledom. Pred sam vrh staza prelazi u sipar kojim se treba kretati posebno oprezno. Oko 15.00 izlazimo i na vrh Tofana di Rozes, 3225 mnv na kojem se nalazi veliki krst. Nažalost, pogled nam je uskraćen, jer je oko nas samo magla. Vetar počinje da duva i postaje hladno. Dočekujemo celu ekipu, slikamo se sa zastavama na vrhu i uskoro krećemo nazad. S obzirom da ćemo spavati u domu, imamo dovoljno vremena da se bez žurbe sigurno spustimo.

Napredovanje ka drugom domu

Ispred doma Camillo Giussani, 2600m

Tek smo na pola puta...

Vrh Tofana di Rozes, 3225m

U domu se okupljamo oko velikog stola, skoro cela naša grupa, pijemo pивce i prepričavamo prethodne događaje. Malo kasnije pratimo i lep običaj da se svim društvima učesnicima pošalju razglednice mesta i planine na kojoj smo.

Tako se i ovaj dan završava.

Silazak

Dom Camillo Giussani 2600 m

26. jul 2011, utorak – Za današnji dan predviđen je povratak u Srbiju. Oko 08.30 polazimo iz doma, još jednom se slikamo i polako krećemo do podnožja, gde nas čeka autobus. U povratku, nakon prepakivanja i presvlačenja na velikom parkingu, koristimo par sati da obiđemo i gradić Cortina d'Ampezzo. Divan italijanski gradić u samom podnožju predivnih masiva.

Trst

Nakon Cortine, put nas vodi dalje u Trst, u kojem se takođe zadržavamo kratko, da osetimo miris mora i malo se osvežimo čuvenim italijanskim sladoledom. Večernja vožnja i već u sredu rano jutrom smo bili u Beogradu. Tako se završio ovaj put i još jedna akcija.

Da li je moglo biti drugačije ili ne, da li je odluka da se vratimo donešena prerano i suviše lako ili nije.. Možda je najbolje razmišljati da je jednostavno ispalo kako je ispalo, da planina nikud neće pobeći i da smo svi bogatiji za još jedno novo iskustvo.

Vođe: Vladislav Matković i Zoran Stepanović

Pomoćnik: Milan Pamučar

Izveštaj: Teodora Stanković

Fotografije: Teodora Stanković i Dragica Kocić